

papíry byly dne 28. (29.) ledna 1919 na burse prodány. O tom však, že byly prodány třetí osobě, po případě že byly třetí osobou koupeny, v oznámení nic se neuvádí, — a to je rozhodující. Vždyť mohla žalovaná strana na vídeňské burse skrze bursovního dohodce vystoupiti současně jako prodatelka cenných papírů (za komitenta t. j. žalobce) a jako jich kupitelka. Když tomu tak jest, dala tedy žalovaná strana podle druhé věty odstavce 4. všeobecných obchodních podmínek vůči žalobci na jevo, že vstupuje sama do obchodu jako kupitelka akcií; žalobce vzhledem ke znění smlouvy nemohl proti tomu ani námitek činiti, naopak musil přijati žalovanou stranu za přímou kontrahentku. Komisionářský poměr mezi stranami přeměnil se takto v poměr prodatele ke kupiteli, t. j. žalobci přísluší nyní proti žalované bankovní filiálce přímý nárok z prodeje a koupě akcií a nikoli pouze právo odvozené (postoupené právo komisionářovo). Následkem toho však nemá proti žalobci vůbec místa nařízení vlády ze dne 6. února 1919, č. 57 sb. z. a n. Příhoda, že nebylo snad již možno, převést částku, odpovídající výtěžku za akcie do tuzemska, která by jinak ovšem stihla komitenta, jde za daných okolností na vrub žalované, jež vystupuje vůči žalobci jakožto kupitelka; žalobce tím dotčen není, on mohl beze všeho (byť snad teprve po 7. únoru 1919 jakožto dni výplaty) žádati vyplacení kupní ceny akcií od žalované jakožto přímé kontrahentky, a to v tuzemsku, ježto plněním závazku žalované strany jest dle čl. 324 odstavce druhý obch. zák. Brno, a vzhledem k § 6 zákona ze dne 10. dubna 1919, č. 187 sb. z. a n. v korunách československých v poměru tamže udaném. Žalovaná bankovní filiálka nebyla tudíž oprávněna, převést o své újmě požadavek žalobcův z řádného konta na zvláštní konto D. Oe. a později na konto korun rakousko-uherských, a zadržení výtěžek prodaných cenných papírů, nýbrž byla a jest povinna vyplatiti jej žalobci tak, jak tento v žalobě žádá. S tohoto právního hlediska jest — jak výše již podotčeno — úplně lhostejno, zda žalobce učinil prohlášení ve smyslu třetího odstavce čl. 376 obch. zák. a zda žalovaná strana skutečně prodala akcie osobě třetí; — rovněž pak nezáleží na tom, zda podle obchodní zvyklosti banky uskutečňují prodeje a koupě cenných papírů na burse přísežnými dohodci a zda tito ve svých závěrečných lístcích při prodeích cenných papírů neuvádějí jména kupitelova; — konečně jaký právní význam a jakou povahu má ustanovení třetího odstavce čl. 376 obch. zák. Není proto třeba zabývati se příslušnými dovolacími vývody opírajícími se o § 503 čís. 4 c. ř. s. Rovněž není třeba uvažovati o tom, zda předpoklad soudu odvolacího, že žalovaná strana výslovně doznala, že měla ještě po 7. únoru 1919 dostatečné hotovosti k zaplacení pohledávek žalobcových ze smlouvy komisionářské, — se spisy se srovnává nebo jim odporuje (§ 503 č. 3 c. ř. s.), poněvadž, i kdyby tu byl vytýkaný odpor se spisy, netýkal by se dle toho, co vyloženo, skutečnosti rozhodné.

Čís. 755.

Trestnost sprostředkovatelské činnosti s hlediska práva živnostenského nemá vlivu ani na závaznost sprostředkované ani na závaznost sprostředkovatelské smlouvy.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, Rv II 203/20.)

Dopisem ze dne 30. dubna 1918 nabídl žalobce (bankovní zástupce) žalované sprostředkovací služby ku koupi továrny a sdělil jí zároveň, že za sprostředkování činí nárok na provisi 2 proc. kupní ceny po uzavření smlouvy. Žalovaná dopisem ze dne 3. května 1918 přijala jeho sprostředkovací služby aniž by se výslovně vyjádřila o žalobcově požadavku na zaplacení provise. Když pak kupní smlouva byla skutečně uzavřena a žalovaná se zdráhala provisi vyplatiti, domáhal se jí sprostředkovatel žalobou, již bylo soudy všech tří stolic vyhověno. O d v o l a c í s o u d uvedl mimo jiné v d ů v o d e c h: Žalovaná namítá, že smlouva se žalobcem jest nedovolená a proto neplatná, poněvadž žalobce sprostředkování realit provozuje po živnostensku, aniž měl k tomu koncesse. Svědek, na jehož výpověď se žalovaná odvolává, udal, že žalobce již dříve s ním takové obchody učinil. Z této výpovědi sice plyne, že žalobce, jenž jest bankovním zástupcem, sprostředkuje příležitostně též prodeje realit, nikoliv však, že se sprostředkováním realit po živnostensku zabývá, poněvadž pojem živnostenského provozování po rozumu živnostenského řádu vyžaduje trvalou a pravidelnou činnost.

Nejvyšší soud uvedl mimo jiné

v d ů v o d e c h:

Co se týče vývodů dovolání, zabývajících se nedostatkem koncesse, jest poukázati k tomu, že, i kdyby činnost žalobce s hlediska práva živnostenského byla trestnou, poněvadž ku sprostředkovatelství prodeje a koupě nemovitostí nemá oprávnění, nemá to pro otázku právní závaznosti smluv jím sprostředkovaných a smlouvy sprostředkovatelské samé žádného významu; nedovolenost nevztahuje se na předmět smlouvy, nýbrž pouze na osobu smluvníka; nikoli jednotlivé smlouvy jsou proti předpisům živnostenským, nýbrž toliko živnostenské provozování jich bez koncesse.

Čís. 756.

Nemanželské dítě je zaopatřeno, jakmile jest s to, by samo se živilo. Je-li tomu tak, musí nárok na zaopatření (§ 166 obč. zák.) zvlášť býti odůvodněn.

Takovýmto důvodem není, že nemanželská dcera pro zamýšlený sňatek potřebuje zařízení domácnosti.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, Rv II 214/20.)

V roce 1896 složil nemanželský otec pro svou dceru podle smíru o výživě peníz 400 K. V r. 1920 domáhala se nyní 24 letá dcera, povoláním švadlena, na otci zaopatření, tvrdíc, že se hodlá provdati. Procesní soud první stolice žalobu zamítl mimo jiné z těchto důvodů: Jest správné, že má nemanželské dítě dle § 166 obč. zák. nárok proti nemanželskému otci též na zaopatření. Neboť jako u manželských dětí ve smyslu § 141 obč. zák. končí jejich právo na výživu oproti otci, jakmile jsou s to, se vyživovati, tak i u nemanželských dětí vychází z §§ 166, 1220 a 1231 obč. zák., že jim nepřísluší více práv než manželským, zejména, co se týče zaopatření. Nárok na výživu přes tuto dobu dle § 141 obč. zák. t. j.